ئەو مەرجانەی کە پێویستن بۆ کاریگەربوونی کاریکاتێر. بەشی -1- هەندرێن خۆشناو

ئەو هێڵانەی کە زێدەڕۆیی لە هەڵبەزین و دابەزینیاندا دەکرێت و زێدەڕۆیی شێوەکاری بە شێوەیەکی گشتی، ئەگەر لە کاریکاتێری پۆرترێتدا سەرکەوتووبێت، ئەوا بۆ جێبەجێکردنی کاریگەریەکی بەرز لە کاریکاتێردا، لە جێبەجێکردنی ئەرك و کارەکانی، بەبێ دابینکردنی چەند مەرجێکی دیکە بەدینایەت، بە تایبەتی لە هەردوو جۆرە کاریکاتێرە سەرەکییەکان کە کاریکاتێری سیاسی و کۆمەڵایەتین، چونکە هێڵ و سێبەر و رووبەرە رەنگاوڕەنگەکان تاکە کۆڵەگە نین لە کاریکاتێردا، بەڵکو شێوەی دەرەوەی کاریکاتێر پێکدێنن، خوێنەریش تەنیا بە شێوەی دەرەوە کارلێك لەگەڵ کاریکاتێردا ناکات، دەنا هەموو کاریکاتێرەکان لە ئاستدا لەیەك نزیك دەبوون، کاریکاتێری سەرکەوتوو و کاریکاتێری ناسەرکەوتوو نەدەبوون، بەڵام وەکو دەزانین کارەکە بەم شێوەیە نییە، چونکە زۆرێك لە کاریکاتێرەکان کە کارزانانە نەکێشراون، و لە ڕووی هونەری و شێوەکارییەوە لە ئاستێکی نزمدان، یان لە ئاستی ئەوانە نین کە بە کارزانی و دەستڕەنگینیەوە کێشراون، کەچی ڕای خوێنەران و بایەخدەرانی بواری کاریکاتێر بەلای خۆیانەوە رادەکێشن، لە هەندێك لە پێشانگا و پێشبڕکێ نێودەوڵەتیەکانیش لە بواری کاریکاتێردا تەکنیك و داڕشتنی هونەری بە پلەی دووەم دێت، چونکە تەکنیك بەتەنیا بەس نییە، پێویستە چەند مەرجێکی گرنگی تریش فەراهەم بکرێت، هەوڵدەدین بە شێوەیەکی ڕێژەیی لە خوارەوە باسیان لێوەبکەین:

1- مەرجی پێکەنیناوی (کۆمیدی):

دەستەواژەی کۆمیدیا دەستەواژەیەکی گریکیە (یۆنانی)، بە شانۆی دژە تراجیدیا دەوترا، هەردوو دەستەواژەش وەرگێڕدرانە سەر زمانی عەرەبی، تراجیدیا ناونرا (مەئسات) و کۆمیدیاش ناونرا (مەلهات)، بووە نەریتێك لەناو خەڵکیدا کە کۆمیدیا ئەو هونەرەیە کە ئامانجی بە پێکەنینهێنان، یان پشت بە پێکەنینهێنان دەبەستێت، بەبێ ڕەچاوکردنی ئەوەی کە ئەو هونەرە شانۆ بێت یان نا، ئەو دەربڕینە بە شێوەیەکی تایبەت گواسترایەوە بۆ سینەماش، ئێمە لامان پەسەندترە بەکارهێنانی وشەی (کۆمیدی) لە جیاتی (پێکەنیناوی)، وشەی کۆمیدی بۆ مەرجەکە دەگەڕێتەوە، بەڵام پێکەنیناوی وەرگێڕدراوەکەیەتی، کە

لەوانەیە پێ بە پێستی ماناکەی نەبێت، بەڵام نزیکترین وشەیە بۆ مەبەستەکەمان، توێژینەوە لە دەستەواژەکان باسی ئێمە نیە لێرەدا، بۆیە دەگەڕێینەوە سەر باسە بنەڕەتیەکەی خۆمان کە مەرجەکانی کاریگەری کاریکاتێرە.

فەراهەمکردنی مەرجی کۆمیدیا لە کاریکاتێردا شتێکی گرنگە و لە مەرجی شێوەکاری کەمترنیە، چونکە کاریکاتێر لەسەر دوو رەگەزی بنەڕەتی بونیات دەنرێت، ئەوانیش شێوەکاری و کۆمیدیایە، ئەگەر شێوەکاری نەبوو ئەوا کاریکاتێر نابێت، ئەگەر کۆمیدیاش نەبوو هەر کاریکاتێر نابێت، دەتوانین ناو لە کاریکاتێر بنێین (کۆمیدیای شێوەکاری)، لە حاڵەتی ونبوونی ئەم مەرجە کە کۆمیدیایە لە کاریکاتێردا، ئەوکات دەتوانین ناوی بنێین (نیگاری کاریکاتێری) لەو خانەیەی کە ستایلی کاریکاتێری بەکارهاتووە لە نیگارکێشاندا، بەڵام کاریکاتێرێکی تەواو نیە لە هەر حاڵەتێکدا.

مەبەستمان چیە لە کۆمیدیایی، هەموو جۆرەکانی هونەر کە دەبنە هۆی پێکەنین، لە گاڵتەجاڕی و هەجوو و گاڵتەوگەپ و قۆشمەیی، دەچنە ژێرباری ئەو دەستەواژەیەوە، هەموو ئەوەی دەبێتە هۆی پێکەنین کۆمیدیایە، جا چ پێکەنینێکی بێنیاز یان هەڕەشەئامێز یان ڕق و کیناوی یان زەرد یان پێکەنێکی رەش بوو.